

ת"פ 70401/02/19 - מדינת ישראל נגד אנטון מורוזוב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 70401-02-19 מדינת ישראל נ' מורוזוב

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אנטון מורוזוב

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד איריס פיקר

ב"כ הנאשם: עו"ד גיא מימון

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:

א. **"יצור, הכנה והפקת סם, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973.**

ב. **גניבה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 384א(א)(1) בחוק העונשין, תשל"ז-1977**

2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 30.11.18 הנאשם שכר דירה בנתניה. הנאשם הקים בדירה מעבדה לגידול סמים מסוג קנאביס. לשם כך צייד את הדירה בשנאים, מנורות, מאווררים, שעונים, מדי טמפרטורה, מפוחים, פילטרים, מכונה חשמלית לייבוש סם וחומרי דישון. לשם הפעלת המעבדה הנאשם ביצע שינויים במערכת החשמל, ובמסגרת זו ביצע מעקף בחשמל בדירה כך שלא יחויב כנדרש. החל מאותו מועד ועד ליום 19.2.19 הנאשם גידל במעבדה סמים מסוג קנאביס ובדירה נתפסו **94 שתילים של הסם וכמות גדולה של תפזורת הסם במשקל כולל של 80.1 ק"ג נטו**. במהלך התקופה הנאשם נטל חשמל ללא רשות בשווי של 3,783.70 ₪.

3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן. המאשימה הגבילה את עתירתה לעונש של 30 חודשי מאסר וכי אם התסקיר יהיה חיובי יעתרו לעונש אחר. ההגנה חופשיה בטיעוניה. הצדדים הסכימו על קנס בסך של 15,000 ₪.

תסקירי שירות המבחן

4. על פי תסקירי שירות המבחן, הנאשם בן 24, רווק, עובד כמנהל פרויקט בחברת פינו-בינו. אביו נפטר

כשהנאשם היה כבן 6 ומותו נחוזה כאירוע מכונן עבורו ועבור בני המשפחה. אמו החלה לעבוד שעות רבות והוא שהה עם סבתו בתנאי דוחק. בכיתה ט' עבר לפנימייה, עשה מאמצים לשפר את הישגיו הלימודיים, אך הוחלט להשאירו כיתה. אובחן כסובל מלקויות למידה ובמקביל ללימודיו עבד כדי לסייע בפרנסת המשפחה. למרות קשייו סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית. שירת שירות צבאי מלא. החל מחודש נובמבר '18 עובד בעבודה קבועה עד היום. ממכתב שהתקבל ממעסיקו עלה תפקודו החיובי בעבודה, תוך שמגלה מצוינות ומשמעת. בחברה מודעים להליך הפלילי ואולם החברה החליטה לתת לנאשם הזדמנות לשיקום חייו ולאחרונה אף נשקל קידומו בעבודה. לאחר שירותו הצבאי החל לצרוך סמים מסוג קנאביס ולדבריו מאז מעצרו אינו צורך סמים ובבדיקת שתן שנערכה לו, לא נמצאו שרידי סם. הנאשם נעדר עבר פלילי, וביחסו לעבירה - מקבל אחריות חלקית על מעשיו בעבירה ולדבריו לא גנב חשמל. מסר כי בשל הפסקות חשמל הזמין חשמלאי אשר עשה את השינויים בחשמל. הנאשם לא ידע למסור פרטים על החשמלאי וטען שאינו מכיר אותו. ביחס לעבירת גידול הסם, מסר שהחליט לגדל סמים לשם צריכתו העצמית. שלל כוונה למכור את הסמים שגידל ולדבריו לא ציפה שגידול הסם יניב כמות כה גדולה של סם. ציין שחוזה טלטלה בשל מעצרו וההליך המשפטי, תיאר תחושת בושה ממשפחתו וכאב על הצער שגרם להם וחרטה על מעורבותו בעבירה. **שירות המבחן התרשם שהבעת החרטה נובעת מהמחירים שמשלם והשלכותיהם על עתידו, ללא תובנה אמיתית לחומרת התנהגותו בעבירה. כן התרשם שירות המבחן שהנאשם אינו כן בדבריו אודות נסיבות גידול הסמים לקשריו שסייעו לו בהקמת המעבדה.** הנאשם שולב בקבוצת עצורי בית במסגרת צו פיקוח מעצר בחודש מרץ '19. הוא החל בקבוצה בשירות המבחן בצפת, שם היה מופנם ושיתף בצורה מצומצמת. בהמשך עבר לקבוצה בשירות המבחן בעיר טבריה, ובה הרגיש יותר בנוח וקיים תקשורת עם המשתתפים. ההתרשמות הייתה שהנאשם נמצא בראשיתו של תהליך וכי אינו מורגל בשיח רגשי הנדרש לשם שינוי דפוסי חשיבה והתנהגות. הנאשם הגיע למפגשים באופן סדיר והוא פעל לשם קבלת מענה טיפולי נוסף והופנה למסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות - חוסן בעיר טבריה, זאת על אף הכחשתו קיומה של בעיית תלות בסמים ובדיקות השתן הנקיות שביצע. **הנאשם החל בטיפול במסגרת מרכז חוסן בחודש יולי '19,** ומהעו"ס המטפל במסגרת נמסר שהנאשם מגיע לפגישות הפרטניות שנערכות עמו באופן סדיר. ועדת החלטה שהתכנסה 6 חודשים לאחר שהחל את הטיפול הפרטני, התרשמה שלא התרחש תהליך רגשי משמעותי וכי הנאשם עדיין מקובע בדפוסי חשיבתו, בעל צורך חזק בשליטה ומתקשה להפגין חולשה, אלמנטים שהם חיוניים לקיום טיפול משמעותי ועריכת שינוי. למרות התרשמותה זו, החליטה הוועדה להמשיך את הליווי והטיפול במרכז חוסן. העו"ס המטפלת מסרה שהוא מגיע בעקביות לפגישות עמו, משתף פעולה כנדרש, מבצע בדיקות שתן נקיות משרידי סם ומשתף בקורותיו. כן דווח שהנאשם עדיין מתקשה לקיים שיח רגשי, בהתבוננות פנימית ובחינת מצוקותיו ודפוסי המכשילים. על אף קשייו אלה הומלץ על המשך הטיפול. שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולות וכישורים רבים, שמגלה יציבות תעסוקתית, שעל אף קשייו הצליח לסיים לימודי תיכון ולשרת בצבא וכי קיימת מערכת תמיכה משפחתית משמעותית. כן התרשם שירות המבחן שמותו הפתאומי של אביו וגדילתו לאורך השנים ללא דמות אב, הותירה אותו בתחושות אבדן וחוסר מענה רגשי לצרכיו וייתכן שבצל האירוע הזה פיתח צורך בתפקוד עצמאי וויתר על תמיכה וליווי משפחתו. הנאשם מתקשה להתחבר לעולמו הרגשי, מתקשה בשליטה על דחפיו ונוטה לפעול ללא שיקול דעת. **כן התרשם שירות המבחן שהנאשם בעל מוקד שליטה חיצוני, מכיר באופן חלקי במיוחס לו בכתב האישום ונוטה להשליך חלק ממעשיו על גורם חיצוני, והוא אינו משתף בכנות בפרטי העבירה ובוחר שלא לחשוף פרטים בכל הקשור בקשריו השוליים ומערבות של גורמים אחרים בעבירה.** גם לאחר תהליך טיפולי ממושך של למעלה משנה, בקבוצה הטיפולית בשירות המבחן ובטיפול הפרטני במרכז חוסן, לא חל שינוי מהותי בעמדותיו, הוא מתקשה בקיום שיח רגשי וממשיך לטשטש את חומרת מצבו, בעל מודעות נמוכה לבעייתיות בדפוסי חשיבה והתנהגות, ומכאן ששירות המבחן לא יכול לשלול סיכון להתנהגות דומה בעתיד. הנאשם הביע רצון ומחויבות להמשך טיפול, ואולם שירות המבחן לא התרשם מתובנה אמיתית להתנהלותו. הוא מתקשה בנטילת אחריות מלאה למיוחס לו ונמנע ממסירת פרטים על קשריו השוליים וחלקם בעבירה. חוסר השינוי בעמדותיו לאחר טיפול ממושך וחוסר התייחסות ביקורתית כלפי התנהגותו ואחריותו לעבירה, מעידים על חוסר בשלות והתאמה לטיפול. לפיכך שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו.

בתסקיר משלים נמסר **שמדוח סוציאלי שהתקבל ממרכז חוסן עלה שהנאשם מגיע בקביעות במשך שנה לפגישות עמו**. לאורך השנה שיתף באופן קונקרטי ללא יכולת להתבוננות פנימית ורגשית, וכי כל הניסיונות לפתח את השיח הרגשי עמו נתקלו בהתנגדות. בוועדת אבחון שהתקיימה בסוף חודש ינואר 20' הנאשם לא הראה נזקקות טיפולית והטיפול בו כמעט והופסק. במעמד הוועדה הנאשם ביקש הזדמנות נוספת וזו ניתנה למשך 3 חודשים. **מאז הוא המשיך להגיע לפגישות, לשיתף באופן קונקרטי ולא חל שינוי בהתייחסותו, הוא לא אפשר העלאת תכנים רגשיים והתבוננות פנימית על התנהלותו וחיוו**. מאז הדיון האחרון התקיימו 4 פגישות נוספות עמו, ובפגישות אלה החל תהליך של שינוי ביכולתו לשיתף באופן כן ופתוח יותר. בפגישה נוספת שהתקיימה עמו בשירות המבחן, חזר בו מהדברים שאמר במפגש הקודם עמו ותאר באופן שונה את השתלשלות האירוע בעבירה. לדברי בתקופה בה היה צורך סמים מסוג קנאביס באופן יומיומי, פנו אליו אנשים מהם נהג לרכוש את הסמים והציעו לו לגדל סמים. מסר שהתלבט אך התפתה לתמורה הכספית שהוצעה לו והסכים לבצע את העבירות. בנוסף הנאשם נטל אחריות על גניבת החשמל והסביר שכחלק מהכנת המעבדה בדירה נשלח חשמלאי מטעמם של מפעיליו. הנאשם מסר שאינו יודע פרטים אודות מפעיליו וכי ניתק עמם את הקשר. הנאשם הסביר שהבין כי עליו לשיתף בכנות ובתוך כך לשיתף בנסיבות מותו של אביו אשר שם קץ לחייו ולא נפטר מאירוע בליבו כפי שמסר תחילה. הנאשם תאר תחושתו שהוא עובר שינוי מסוים מאדם סגור ומופנם שאינו מראה חולשה וכי הוא מתחיל להתבונן על חולשותיו. הנאשם הביע מוטיבציה חיצונית להמשך הטיפול ולדבריו כיום מבין את חומרת העבירות. הנאשם ביטא חשש מפני הטלת עונש של מאסר בפועל. שירות המבחן התרשם גם בשלב זה מקשייו של הנאשם להתחבר ברמה רגשית לקווים העברייניים באישיותו, עדיין העריך שרוב הנסתר על הגלוי בכל הקשור לנסיבות שהובילו אותו לביצוע העבירה ולאופי קשריו עם גורמים עברייניים, וכי החרטה שמבטא כיום מקורה במחירים שמשלם, אך לא מתוך תובנה אמיתית לחומרת מעשיו. **על אף הנכונות אותה מבטא הנאשם להמשך הטיפול, שירות המבחן שקל את משך הזמן הארוך בו הוא מטופל במסגרות טיפול שונות ללא תמורות מהותיות בעמדותיו, תוך שהנאשם מתקשה בשיתוף כן בקורותיו. שירות המבחן הביע ספקנות באשר ליכולותיו של הנאשם להתמיד בטיפול הדורש כנות, פתיחות ואמון, לצד יכולת להתבוננות פנימית. שירות המבחן התרשם מקיומה של מוטיבציה חיצונית בלבד בשל אימת הדין, ולאור זאת שב על עמדתו ונמנע מהמלצה טיפולית.**

ראיות לעונש

5. עו"ס לילי קנטי מהיחידה לטיפול בהתמכרויות בטבריה - העידה שהיא מכירה את הנאשם מזה כשנה, הוא מגיע בעקביות למפגשים עמו, עושה בדיקות שתן נקיות, קשה לו להיפתח רגשית, הוא אדם סגור אך יכול לעשות תהליך, הוא צריך זמן. בסמוך לפני מועד הטיעונים לעונש משהו זז אצלו במבחינה רגשית. בתקופה שהוא גידל סמים הוא היה בשלב של שימוש יומיומי. אינה יכולה לומר שהוא סיים הליך שיקומי. הוא יכול לעבור תהליך טיפולי, אך הוא עדיין לא עבר אותו, הוא נמצא בתחילת הדרך.

6. חוות דעת שנערכה על ידי עו"ס שרון ימיני מטעם "המכון לטיפול בהפרעות התנהגות והתמכרויות" (נ/4) - הנאשם החל לצרוך סמים מסוג קנאביס לאחר שחרורו מהצבא ודווח שהשימוש לא פגע בתפקודו. הנאשם נענה להצעה לגדל סמים, ולשם כך גייס את כל חסכוניותו ונטל הלוואה וכיום מכיר בכך שציפה להשיג רווח כספי. ביטא צער על העבירות, מכיר בהשלכות על עתידו. בחודש אוגוסט 19' השתלב במרכז חוסן, תאר שהטיפול מעמת אותו עם הצורך להיחשף ולהציג צדדים פחות מוצלחים באישיותו, לאחר שלאורך חייו התרגל לטשטש חלקים חלשים ולהימנע מחשיפת חולשה ואף להימנע מהתבוננות על מצוקות וכישלונות. דפוס נוקשה זה נסך בנאשם כוח ואפשר לו לעמוד באתגרים בחייו. בשנה האחרונה חלו שיבושים אובייקטיביים בטיפול בשל סיבות שקשורות במטפלת וכן בשל מגבלות הקורונה. בשיחה עם המטפלת במרכז חוסן מסרה שמה שנראה כהסתרה או הגנה על שותפים לעבירה מהווה אתגר בטיפול, הנאשם משתף פעולה, והוא מגלה חרדה באשר לחובותיו הכספיים ובפרט חושש שלא יוכל לעבוד ולהחזיר את חובותיו. בסיכום צוינה ההתרשמות מהנאשם כאדם אחראי וחרוץ, בעל יכולת גבוהה לתקשורת ולתפקוד במסגרות, פורע כיום

את חובותיו באופן מסודר מתוך רצון לקיים חיים יציבים. מתמודד בתקופה זו עם תחושת אשם כלפי משפחתו, שלילת חירותו, חוסר וודאות וחרדה מפני תוצאות ההליך וחובות כספיים לגורמים שונים. הנאשם מבין את טעותו במעשיו בעבירה ומצטער עליהם והתנהגותו מובנת על רקע שיבוש חמור בשיקול הדעת של אדם צעיר שלראשונה בחייו התנסה בניהול אורח חיים עצמאי. הנאשם השתלב בטיפול גמילה מסמים, מבטא רצון להמשך הטיפול, אשר אופיין בחוסר יציבות במהלך השנה האחרונה מטעמים אובייקטיביים ולהערכת המאבחן קיימת חשיבות רבה בהמשך הקשר הטיפולי באופן רציף במרכז חוסן. להתרשמותו הטלת עונש מאסר ממושך תחדד את אחריותו של הנאשם לעבירות אך היא עלולה לחבל ביכולתו לשקם את עצמו כלכלית ותעסוקתית, ותפגע בעקרון השיקום. הומלץ על המשך הטיפול במרכז חוסן ומאסר לריצוי בעבודות שירות.

בעדותו של עו"ס שרון ימיני בבית המשפט העיד שדפוסי הסתרה וחוסר יכולת להיפתח הביאו את הנאשם למקום בו הוא נמצא וזהו דפוס שיש לעבוד עליו בטיפול. הוא לא טיפל בנאשם, אלא פגש את הנאשם לפגישה יחידה ותסקיר שירות המבחן לא היה בידו.

7. אינה מוזרוב, אמו של הנאשם - העידה שהמשפחה הגיעה לישראל בשנת 1996. היא הייתה לבד עם שלושה ילדים. בעלה היה בישראל 3 שנים, פתח עסק והסתבר, הנאשם היה בן 5 לא ידע מה בדיוק קרה כי לא רצתה לספר לו. נאמר לו שאביו נפטר ממחלה ורק כשהיה נער סיפרה לו מה בדיוק קרה עם אביו. בכל התקופה הזו עבדה בשלוש עבודות כדי לספק את צרכי ילדיה. לנאשם הייתה חסרה דמות אב, המשפחה מאוד קרובה ועוזרת זה לזה, האחים שלו עוזרים לו מאז ילדותו. לא הייתה שום סיבה לבצע את העבירה וזה שבר את המשפחה. הוא עזב את העיר כי לא מצא את עצמו. תמיד סיפר שהכל בסדר ולא רצה להראות למשפחה שהוא לא מצליח. הוא עשה טעות חמורה ומודע לכך. הוא חזר מהמעצר שבור, היה סגור בתוך עצמו ולא ישן בלילות. הוא קיבל שיעור לכל החיים. הוא עשה טעות אך יש לתת לו הזדמנות לעבור טיפול. הוא מנסה לחזור לחיים נורמטיביים. אם הוא יחזור לכלא, זה ישבור אותו.

8. דימטרי מורוזוב, אחיו של הנאשם - העיד שמאז שהנאשם נולד הוא ליווה אותו. הם עברו תקופה קשה כשהנאשם היה בן 5 ואביהם נפטר. מגיל צעיר הוא והנאשם החלו לעבוד, ולעזור לאמם. הנאשם מעולם לא עשה בעיות, המשפחה מגובשת וקרובה. המשפחה מגנה את הטעות שעשה וכיום מבקשים לתת לו הזדמנות להשתקם. אם יכנס לכלא הוא ישבר ואמם תתמוטט.

9. ילנה נולדמן אחות הנאשם - העידה על הקרבה בין האחים במשפחה, עברו ילדות לא קלה, לאחר שאביהם התאבד. בתקופה זו נקלעו לקשיים כלכליים ואמם ניסתה לפרנס את הבית והאחים גידלו את הנאשם. היום מצבם הכלכלי יציב. מעולם לא היו בעיות עם הנאשם. הם הזדעזעו ששמעו על מעשיו. הנאשם התבייש במעשיו ומאז ששוחרר לא הפסיק להתנצל. הוא עזב את העיר וסטה מהדרך, הוא חזר הביתה במצב נפשי קשה, עזרו לו וניסו לשקם אותו והוא החל לחזור לדרך הישר, מצא עבודה ובת זוג. אם הוא יחזור לבית הסוהר הוא ישבר רגשית וכלכלית. אין למשפחה שום רקע פלילי, הוא בחור צעיר, עשה טעות חמורה, הבין את חומרת מעשיו ולעולם לא יחזור על כך, ויש לתת לו הזדמנות לשקם את חייו.

10. הסכם (הסדר חוב) בין הנאשם (ואדם נוסף) לבין זוכה בהוצאה לפועל (בעלת הדירה) להחזר חוב של הנאשם לאחר שניתנו פסקי דין בהיעדר הגנה והזוכה הגישה את פסקי הדין לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל (נ/1).

11. מכתב מהחברה שבה עובד הנאשם (נ/2). מציין שהם מכירים את הנאשם מהתקופה האחרונה, והוא מבצע את תפקידו היטב. משמש כמנהל פרויקט, תוך גילוי מצינות ומשמעת בתפקידו. בחברה מודעים לכתב האישום, ולמרות זאת החליטו לתת לו הזדמנות לשקם את חייו כיוון שהוא רכש את אמונם, הוא בעל אופי טוב ומקיים קשר אנושי טוב. לאחרונה נשקל קידומו בעבודה ומבקשים להתחשב בניסיונו לשקם את חייו ובכוונתו להינשא ולהקים בית בקרוב.

12. מכתב ממפקדו של הנאשם בשירותו הצבאי (נ/3). צוין שהנאשם שירת תחת פיקודו בשנת 2016 לאחר שהיה נהג מבצעי בסיירת עוקץ, ביצע משימות לוגיסטיות באימוני מילואים מורכבים ושימש כיד ימינו, חייל וחבר נאמן ומסור, אחראי, בעל יכולות חברתיות גבוהות ואנשי המילואים אהבו וכיבדו אותו. הנאשם שיתף אותו בעבירה בה הורשע וביטא צער וחרטה על מעשיו. בטוח בשיקומו וכי לא יחזור לבצע עבירות.

טיעוני הצדדים

13. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד איריס פיקר, הערך החברתי שנפגע הוא הגנה על הציבור מפני הנזקים הנלווים לשימוש בסמים. נזקי הסמים כוללים נזקים ישירים למכורים לסמים ונזקים עקיפים ובכללם עבירות אלימות ורכוש המבוצעות לשם השגת הסם. עבירות של מעבדות לגידול סם אינן עבירות שמבוצעות על ידי מכורים לסמים אלא מבוצעות לשם צורך כלכלי. הערך המוגן בעבירת הגניבה הוא הגנה על אינטרסים קנייניים, ובמקרה זה החשמל שייך לציבור כולו. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה - ביצוע עבירות מעבדה דורש השקעה כספית גדולה, צריך לשכור דירה ולצייד אותה בציוד מתאים ופעולות נוספות לשם הקמת המעבדה. בנוסף נדרש ידע רב ומכאן שלא מדובר בעבירה ספונטנית. הנזק הפוטנציאלי קשור בכמות הסם ובמקרה זה כ-80 ק"ג. הסיבה לביצוע העבירה היא רווח כספי ולא התמכרות לסמים. בעבירות אלה מתחם העונש נקבע בהתאם לכמות הסם שנמצאה במעבדה. המאשימה עתרה למתחם של 24 ועד ל-48 חודשי מאסר בפועל. שירות המבחן התרשם שרוב הנסתר על הגלוי. מובן מדוע הנאשם חושש לחשוף האם היו לו שותפים להקמת המעבדה. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית. המטפלת שבאה להעיד לטובתו, אמרה בעצמה שהנאשם לא השתקם, גם אם יש לו פוטנציאל לשיקום. לכן לא ניתן לחרוג משיקולי שיקום במקרה זה. המאבחן הפרטי שהעיד אינו מכיר את הנאשם, אלא פגש אותו לזמן קצר מבלי להבין מה מניע אותו. חוות דעתו אינה עדיפה על שירות המבחן אשר ליווה את הנאשם במשך שנה ו-3 חודשים, וזו אינה חוות דעת רצינית. הנאשם טופל במשך יותר משנה, הגיע לפגישות, לא נפתחו לחובתו תיקים נוספים ונסיבות חייו אינן פשוטות. יש לו משפחה חמה. למרות שעל פי הסדר הטיעון הוסכם שהמאשימה תגביל את עצמה לעונש של 30 חודשי מאסר בפועל, ועל אף שהתסקיר לא בא בהמלצה שיקומית ולא קיימים טעמי שיקום, המאשימה עותרת לעונש של 27 חודשי מאסר בפועל.

14. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד גיא מימון, במקרה זה יש לבכר את שיקומו של הנאשם ולחרוג ממתחם העונש משיקולי שיקום, חרף המלצת שירות המבחן. הנאשם טופל בבית חוסן במשך שנה. מדובר באדם המושקע כולו בטיפול, גם אם הוא נמצא בראשיתו של תהליך, כפי שהעידה העובדת הסוציאלית מהיחידה לטיפול בהתמכרויות. קיימת סתירה בין עמדת שירות המבחן לבין עמדת המטפלת מבית חוסן - שירות המבחן סבור שאין להמשיך את השיקום ואלו בית חוסן סבורים שיש להמשיך את הטיפול בו. בשל מגבלות הקורונה פגישות בוטלו ויתכן שאלמלא כך הדברים היו נראים אחרת. סיכויי שיקומו טובים, הוא ימשיך בעבודתו וכפי שעלה גם מתסקיר שירות המבחן הוא צפוי לקידום בעבודה. בעוד כשנה הוא יהיה בתפקיד ניהולי וככל הנראה נשוי לחברתו. הוא עזב את נתניה, מקום ביצוע העבירה, שם היה בריחוק מבני משפחתו ומהמעגל הקרוב אליו ומצב זה גרם לו לנסיגה. חזרתו למשפחתו ולעיר מגוריו מביאה לידי ביטוי את הפוטנציאל שלו. התסקיר אינו שלילי במהותו, העו"ס המטפלת בו העידה שיש תקווה וסיכוי לשיקום. מסקנתו של שירות המבחן לפיה אינו יכול לשלול חזרה להתנהגות דומה בעתיד, היא מסקנה מרחיקת לכת שאינה מתיישבת עם הנתונים אודות הנאשם. לנאשם אין קשרים שוליים, הוא ניתק את עצמו מסביבת העבירה וחזר לתפקוד נורמטיבי, כפי שעשה כל חייו. הנאשם שיתף פעולה והגיע לכל המפגשים בשירות המבחן וההתרשמות לאחר השתתפותו בקבוצת עצורי הבית היא שהוא נמצא בראשיתו של תהליך, אך התקשה להתחבר למקומות רגשיים כאובים אצלו. הקושי בחיבור לעולמו הפנימי המורכב הנובע מילדותו הקשה. הנאשם שהה בית המעצר כמעט חודש וחצי אשר גרמו לו לתמורה אמיתית בחייו. בהמשך לכך היה במעצר בפיקוח אלקטרוני במשך 9 חודשים, וכיום הוא מטופל בבית חוסן ומוסר בדיקות שתן נקיות. הנאשם חווה טרגדיה בגיל 5 בעת ששמע את זעקות השבר ואת האב תלוי מהתקרה. זו סיטואציה איומה שמלווה אותו למשך כל חייו וכבר כילד פיתח מנגנוני הגנה. אמו הייתה נוכחת נפקדת בגלל המצב והוא נלחם להתקדם בחייו. למרות דברי שירות המבחן, הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו, ללא קשר למעשיהם של אחרים, שהנאשם לא שיתף

בחלקם. הוא עשה זאת כבר בחקירתו במשטרה. הוא הודה בחלקו ולא בחר להשליך את האחריות על אחרים. מדובר בנאשם בעל פוטנציאל שיקומי יוצא דופן וממשי והשמתו כיום במאסר תאיין את כל ההישגים שלו במשך השנה וחצי האחרונות. הדברים חודדו בחוות הדעת שהוגשה על ידי עו"ס שרון ימיני, הרואה את הנאשם כמי שעושה מאמצים אדירים להשתקם והצלחה, והוא מציג תכנית טיפולית פרטית לאחר שעמד בקשר עם הנאשם ועם העו"ס במרכז חוסן, תוך בקרה ומעקב שיעשה על ידו על המשך הטיפול של הנאשם בבית חוסן. מכל האמור יש מקום לחרוג ממתחם העונש משיקולי שיקום, ולהטיל על הנאשם עונש של עבודות שירות, ולחילופין של מאסר קצר.

15. הנאשם הביע צער על מעשיו. מסר שמות אביו היווה עבורו אירוע טראומתי. הוא ניסה להראות למשפחה שהכל בסדר והוא אחראי, עצמאי וחזק. מגיל צעיר החל לעבוד בתחום התיירות והמסעדות בעיר טבריה, סיים עם תעודת בגרות כמעט מלאה, למרות קשייו בבית הספר, התגבר על הכל. תיאר את שירותו הצבאי ואת עבודתו. היום עובד כמנהל פרויקט בחברה. מבין מאוד את חומרת העבירה, מצטער עליה, קיבל שיעור ולמד את הלקח. היום נמצא במקום אחר, נרתם לכל טיפול שנותנים לו. הטיפול עזר לו להבין את הקשיים שלו. הוא מנסה לראות עולם יותר טוב, ועכשיו לומד להתמודד. לפני שנעצר סבר שהסמים עוזרים לו להירגע ולהתמודד עם הדברים בצורה יותר פשוטה. מאז שנעצר הוא נקי, מצטער על מעשיו ומנסה לשקם את עצמו בשתי ידיים, רוצה להקים בית עם חברתו. מבקש הזדמנות והתחשבות. ראה אנשים שעברו טיפול ולא יזוהו מקום חיוני זה הביא אותם מבחינה פיזית ונפשית. לא יתקרב לדבר הזה לעולם, לא לסמים ולא לדרך כזו. הגיע להסדר לתשלום חובותיו והוא משלם. רוצה לקבל כל טיפול אפשרי.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

16. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

17. **הערכים החברתיים** שנפגעו מביצוע העבירה הם הגנה על הציבור מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים עקב השימוש בסמים. לעבירות הסמים פוטנציאל נזק רב, שכן השימוש בסמים גורר במקרים רבים אף ביצוע עבירות נלוות, אם כי במקרה דנן מדובר בסם מסוג קנבוס, אשר חומרתו פחותה בהשוואה לסמים אחרים. לא בכדי קבע המחוקק לצד העבירה של גידול, הפקת והכנת סמים, עונש מרבי של עד עשרים שנות מאסר.

תופעת המעבדות או המשתלות לגידול סמים הפכה בשנים האחרונות לתופעה נפוצה, אשר טמון בחובה פוטנציאל נזק רב, בשל החשש שהסם אשר מגודל במקום יתגלגל לשוק הסמים, לגורמים עבריינים ומשם לציבור. עם זאת, קיים שוני משמעותי בין תיקים שונים של מעבדות, בהתאם למספרן, לגודלן, לכמות הסמים שנתפסה בהם ולפרמטרים נוספים.

במישור העקרוני ראוי להדגיש כי מדיניות האכיפה והענישה המקלה אשר ננקטת בשנים אחרונות כלפי המשתמשים בסמים מסוג קנבוס, כפי שהיא באה לידי ביטוי בסעיף 7(ג1) לפקודת הסמים (תיקון מס' 15 [הוראת שעה], תשע"ח-2018), אינה חלה בהתאמה על מי שמגדל לשם הפצה או סוחר בסמים מסוג זה. אמנם, דרגת חומרתו של הסם מסוג קנבוס היא פחותה בהשוואה לסמים אחרים, אך מדיניות הענישה הנוהגת לגבי מגדלי המעבדות והסוחרים בסם זה, לא נועדה להקל מי שנמצא בשלבי הייצור או ההספקה של הסמים, אלא נותרה משמעותית ומרתיעה (ראו דברי של כב' השופט י' עמית בע"פ 2596/18 **זנזורי נ' מדינת ישראל** [12.8.18], ודברי כב' השופט נ' הנדל בע"פ 5807/17 **דרחי נ' מדינת ישראל** [18.6.18]).

18. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן הינה **ברף בינוני**, זאת בשים לב לכך שמדובר בגידול שתילי קנאביס בהיקף של **80 ק"ג**, לצד ציוד רב וגניבת חשמל.

19. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש לתת את הדעת לכך שלעבירה קדם תכנון הכולל שכירת הדירה בה הוקמה המעבדה, ציודה בציוד מתאים להקמת מעבדה ועריכת שינוי במערכת החשמל. הנאשם גידל במעבדה שהקים סם מסוג קנאביס במשקל של 80 ק"ג ובהיקף של 94 שתילים. יצוין כי מספר השתילים אינו רב ביחס לתיקים דומים באותו משקל סם. גניבת החשמל הייתה בסכום שאינו גבוה ביחס לתיקים דומים, בסך של כ-3,780 ₪. הנאשם הוא המבצע העיקרי של העבירה, ואף אם היו מעורבים אחרים אשר זהותם לא נחשפה, אין בכך כדי להפחית מחלקו בעבירה. הנזקים שצפויים היו להיגרם מביצוע העבירה נוגעים לחשש שהסמים יופצו בציבור על-ידי גורמים עבריינים. עבירות הסמים מסוג זה הן בגדר מחולל פשיעה. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה הן כלכליות וקשורות גם בצריכתו האינטנסיבית של סמים מסוג קנאביס וקשריו השוליים.

20. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 8988/16 **בן סימון נ' מדינת ישראל** (8.3.17) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע לפי הודאתו בעבירות של ייצור הכנה והפקה של סם, סחר והספקת סם ונטילת חשמל. הנאשם הקים מעבדה לגידול סם מסוג קנבוס בביתו. גידל בה 282 שתילים, וגנב חשמל בשווי של עשרות אלפי ₪. הנאשם גידל כמות של **87.25 ק"ג**. נקבע **מתחם שבין 28 ל- 48 חודשי מאסר בפועל**. מאסר ראשון של הנאשם. הנאשם נדון ל-**36 חודשי מאסר בפועל**, מאסר על תנאי, וקנס בסך 40,000 ₪.

ב. בע"פ 863/18 **לירן סבן נ' מדינת ישראל** (15.11.18) ובע"פ 861/18 **משה סבן** (2.4.19) הקל בית המשפט העליון בעונשם של שני נאשמים אשר הורשעו בת"פ (מח' מרכז לוד) 8867-02-15 **מדינת ישראל נ' סבן** (11.1.18), על פי הודאתם בעבירות של הכנה והפקת סמים, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית וקשירת קשר לפשע. הנאשמים הקימו מעבדה לגידול סמים בדירה ששכרו לשם כך, ובה גידלו **92 ק"ג** סם מסוג קנאביס (283 שתילים). הוסכם כי חלקו של הנאשם 2 היה פחות מחלקו של הנאשם 1. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש לנאשם 1 הנע בין 28 ל-52 חודשי מאסר בפועל** ולנאשם 2 מתחם הנע בין 20 ל-42 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון הקל בעונשו של הנאשם 1 לעונש של **36 חודשי מאסר בפועל** (כולל הפעלת מאסר על תנאי של 12 חודשים) ולגבי נאשם 2 הקל בית המשפט העליון בעונשו משיקולי שיקום, לעונש של **9 חודשי עבודות שירות** (חלף 24 חודשי מאסר בפועל).

ג. בע"פ 1743/20 **סויסה נ' מדינת ישראל** (6.8.20), דחה בית המשפט העליון ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם והחזקת סם שלא לצריכה עצמית. הנאשם שכר דירה והקים עבור אחרים מעבדה לגידול סם מסוג קנאביס. הנאשם טיפל בצמחי הסם, ייבש אותם וארז אותם. בדירה נמצאו סמים מסוג קנאביס במשקל של **79.9 ק"ג**. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 22 ועד ל-46 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם בעל נסיבות חיים קשות ומצב נפשי מורכב ולחובתו עבר פלילי, נדון לעונש של **30 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

ד. בע"פ 5807/17 **דרחי נ' מדינת ישראל** (18.6.18), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של גידול סם מסוכן והחזקת סם שלא לצריכה עצמית. הנאשם הקים מעבדה לגידול סם מסוג קנאביס במספר חדרים בדירה בחזקתו. בדירה נמצאו סמים מסוג קנאביס במשקל של **76.85 ק"ג**. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל** והשית על הנאשם עונש של **30 חודשי מאסר בפועל** תוך שנתן משקל לנסיבותיו האישיות.

ה. בע"פ 871/20 **אברג'יל נ' מדינת ישראל** (30.3.20), דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של ייצור, הכנה והפקת סם והחזקת סם שלא לצריכה עצמית. הנאשם הקים בדירה מעבדה לגידול סם, צייד אותה בציוד מתאים וגידל בה שתילי סם. בדירה נמצאו סמים מסוג קנאביס במשקל של **80 ק"ג** (מאות שתילים). בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 22 ל-46 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם אדם מבוגר בעל נסיבות חיים קשות ומצב רפואי מורכב ולו עבר פלילי ישן, נדון לעונש של **26 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון קבע שהעונש אינו חורג מרף הענישה הנוהג.

ו. בת"פ (מח' מר') 46662-04-15 **מדינת ישראל נ' סגל** (3.2.16), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של ייצור סם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. הנאשם שכר דירה והקים בה מעבדה לגידול סם מסוג קנאביס ולשם כך צייד את הדירה בציוד רלוונטי. בדירה נמצאו צמחי קנאביס רבים במשקל של **78.8 ק"ג**. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל** והשית על הנאשם, ללא עבר פלילי, עונש של **30 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

ז. בת"פ (מח' ת"א) 45012-03-20 **מדינת ישראל נ' חן** (2.8.20), נאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם, החזקת חצרים וגניבת חשמל. הנאשם הקים מעבדה לגידול סם בדירה שכורה, צייד אותה, נטל חשמל שלא כדין וגידל סם מסוג קנאביס במשקל של **90 ק"ג** (660 שתילים). בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 29 ל-54 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם ללא עבר פלילי אשר עד לביצוע העבירה התנהל באופן נורמטיבי במסגרות חיו, נדון לעונש של **29 חודשי מאסר בפועל**.

ח. בת"פ (מח' מר') 17677-04-17 **מדינת ישראל נ' דוכן** (2.11.17), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של ייצור סם מסוכן וגניבת חשמל. הנאשם שכר בית והקים בו מעבדה לגידול סם מסוג קנאביס. לצורך כך רכש ציוד רב. הנאשם החזיק בשתילי סם במשקל של **72.8 ק"ג** (235 עציצים) וגנב חשמל בשווי של כ-18,000 ₪. לחובתו עבר פלילי קודם רלוונטי. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 22 ל-46 חודשי מאסר בפועל** והשית על הנאשם עונש של **27 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

ט. בת"פ (מח' מר') 69569-11-17 **מדינת ישראל נ' זרחי** (29.11.18), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של ייצור סם וגניבת חשמל. הנאשם שכר דירה והקים בה מעבדה לגידול סם מסוג קנאביס. לשם כך רכש ציוד, שתילים, וחיבר את הבית לרשת החשמל באופן לא מוסדר. בבית נמצא סם מסוג קנאביס במשקל של **86.9 ק"ג** ושווי גניבת החשמל עמד על עשרות אלפי ₪. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל** והשית על הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי, עונש של **25 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

י. בת"פ (מח' לוד) 25458-11-18 **מדינת ישראל נ' אליאב** (19.9.19) הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של ייצור הכנה והפקת סם מסוכן, החזקת חצרים לשם הכנת סם, החזקת כלים ונטילת חשמל. הנאשם שכר בית והקים בו מעבדה לגידול מס מסוג קנאביס. לצורך כך רכש ציוד רב. הנאשם גידל 768 שתילים במשקל כולל של **80.3 ק"ג**. לחובת הנאשם הרשעה אחת בעבירת מרמה. **נקבע מתחם שבין 22 ל-46 חודשי מאסר בפועל**, והושית על הנאשם **25 חודשי מאסר בפועל**.

יא. בת"פ (מח' מר') 4460-04-18 **מדינת ישראל נ' ברבי** (28.5.19) הורשע הנאשם 2 על פי הודאתו בעבירה של ייצור סמים וגניבת חשמל. הנאשם שכר בית והקים מעבדה לגידול סמים ובה

נתפסו **334 שתילי קנביס במשקל נטו של 73.6 ק"ג**. נאשם ללא עבר פלילי עם המלצה חיובית של שירות המבחן. בית המשפט קבע **מתחם שבין 20 ל-46 חודשי מאסר בפועל**, והשית על הנאשם **20 חודשי מאסר בפועל**.

21. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם הוא החל מ-20 ועד ל-46 חודשי מאסר בפועל**.

חריגה מהמתחם משיקולי שיקום

22. כידוע, בית המשפט רשאי לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. ככלל, הפרמטרים המרכזיים אשר ממצביעים על סיכוי שיקום הם המוטיבציה שהפגין הנאשם להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה. בהקשר זה נקבע בפסיקה כי שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשויים להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א) לחוק. דברים אלה זוכים למשנה תוקף מקום בו מדובר באדם צעיר ונעדר עבר פלילי (ראו דברי כב' השופט ד' ברק ארז בע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** [18.4.18]).

23. הנאשם שולב בקבוצת עצורי בית בשירות המבחן במסגרת צו פיקוח מעצר, החל את השתתפותו בקבוצה שהתקיימה בעיר צפת ובהמשך עבר לקבוצה שהתקיימה בעיר טבריה, שם חש יותר ביטחון להביא את עצמו בשיח הקבוצתי. אז עלתה התרשמות מנחי הקבוצה שהנאשם נמצא בראשיתו של תהליך ושכדי לערוך שינוי של דפוסי חשיבה והתנהגות עליו לקיים שיח רגשי שאינו מורגל בו. בחודש יולי 19' הנאשם שולב לבקשתו בטיפול במסגרת מרכז חוסן לטיפול בהתמכרויות בעיר טבריה וזאת חרף שלילתו של הנאשם קיומה של תלות בסמים. לאחר כחצי שנה בטיפול פרטני התקיימה ועדת החלטה של גורמי הטיפול במרכז ובה עלתה התרשמות שלא התרחש תהליך רגשי משמעותי וכי הנאשם עדין מקובע בדפוסי חשיבתו, בצרכיו בשליטה ולקשייו להפגין חולשה - אלמנטים חיוניים לשם הצלחת הטיפול. למרות התרשמותם זו, החליטו גורמי הטיפול על המשך הטיפול בנאשם. בהמשך לכך העו"ס המטפלת בו במרכז מסרה שהנאשם משתף פעולה עם הנדרש ממנו, באופן שהוא מגיע למפגשים עמו ומוסר בדיקות שתן נקיות ואולם ממשיך להתקשות בשיח רגשי ובבחינת דפוסי המכשילים והמליצה על המשך הטיפול למרות הקשיים. שירות המבחן התרשם שלמרות המחויבות הפורמלית שהנאשם מבטא להמשך הטיפול, מקורה של הבעת החרטה מצדו היא במחירים ובהשלכות עליו ועל משפחתו ואינה נובעת מתובנה אמיתית לבעייתיות בהתנהלותו ולחומרת מעשיו. הנאשם נוטל אחריות חלקית לביצוע העבירות ונמנע ממסירת פרטים על קשריו השוליים ומעורבותם בעבירה. נוכח האמור כשעל אף שהנאשם מטופל יותר משנה ולא חל שינוי בעמדותיו, ניתן ללמוד על חוסר בשלותו והתאמתו לטיפול ולפיקח שירות המבחן נמנע מהמלצה שיקומית בעניינו.

בדיון הטיעונים לעונש הנאשם ובני משפחתו תארו את הקשיים עמם התמודד הנאשם לאורך השנים מאז אביו שם קץ לחייו ודפוסי התמודדותו הכוללים הימנעות מחשיפת קשיים וסגירות. העו"ס המטפלת בו במרכז חוסן העידה שהנאשם מגיע בעקביות למפגשים עמו, מתקשה להיפתח רגשית, אך יכול לעשות תהליך לאורך זמן. בסמוך לדיון נראה שמהו זז אצלו רגשית. המטפלת מסרה שהנאשם יכול לעבור תהליך טיפול, והוא נמצא בראשית הדרך.

בנוסף הוגשה חוות דעת ונשמעה עדותו של עו"ס שרון ימיני אשר לשיטתו הנאשם אדם בוגר ואחראי, הפורע את חובותיו לשם בניית חיים יציבים, מתמודד כיום עם תחושת אשם כלפי משפחתו, חשש משלילת חירותו, חוסר וודאות וחרדה מתוצאות ההליך המשפטי. הנאשם מבין את הטעות שעשה ומצטער עליה ומדובר בשיבוש חמור של שיקול הדעת אצל

אדם צעיר אשר החל לראשונה בחייו לנהל אורח חיים עצמאי. הנאשם מעוניין בהמשך הטיפול אשר היה לאורך השנה בלתי רציף מסיבות שאינן קשורות לנאשם וקיימת חשיבות בהמשך הטיפול באופן יציב וכי עונש מאסר כיום עלול לחבל ביכולתו לשיקום כלכלי ותעסוקתי. העו"ס המליץ על המשך הטיפול לצד עונש של עבודות שירות.

בתסקיר משלים שהתקבל שירות המבחן עדכן כי התקיימו עם הנאשם 4 מפגשים נוספים בהם ניכר שהחל תהליך שינוי ביכולת שלו לשתף באופן כן ופתוח יותר. בשיחה נוספת שקיים שירות המבחן עם הנאשם תיאר באופן אמיתי יותר את נסיבות העבירה ונטל אחריות על התנהגותו. הנאשם הסביר שהבין לאחר שיחה עם משפחתו שעליו לשתף בכנות אודות התנהגותו ועברו. ביטא מוטיבציה מילולית להמשך הטיפול במרכז, ולדבריו הוא מבין את חומרת העבירות ואת השלכותיהן החברתיות. שירות המבחן שב והתרשם שהנאשם מתקשה להתחבר רגשית לקיומם של קוים עברייניים באישיותו שבאו לידי ביטוי בעבירה, להערכתם עדיין רב הנסתר על הגלוי בנוגע לנסיבות שהובילו לעבירה וכי החרטה שמבטא אין מקורה מתובנה ממשית לחומרת מעשיו. שירות המבחן נתן דעתו לתקופת הטיפול הממושכת בה נמצא הנאשם, שלא הבילה לתמורה מהותית בעמדותיו וכי בטיפול הוא מתקשה לשתף בכנות בקורותיו. לפיכך עולה ספקנות באשר ליכולותיו של הנאשם להתמיד בטיפול הדורש כנות, פתיחות ואמון וכן התבוננות פנימית על התנהלותו, וסבור שהנאשם מונע ממוטיבציה חיצונית הקשורה לאימת הדין.

24. מכל האמור עולה שהנאשם חווה בילדותו המוקדמת טראומה הקשורה במותו הטרגי של אביו, אשר הוביל למשבר משפחתי שבא לידי ביטוי בחיים בדוחק כלכלי והיעדרות של האם מהבית לנוכח חובות כספיים שנתרו. הנאשם נתמך על ידי אחיו וסבתו ואולם הוא נעדר דמויות הוריות יציבות בחייו. למרות קשייו אלה, הנאשם הצליח לגייס כוחות ולסיים 12 שנות לימוד במקביל לעבודה ותמיכה כלכלית במשפחתו, שירת שירות צבאי מלא ונמנע ממעורבות בפלילים. מאז שחרורו מהצבא החל לצרוך סמים מסוג קנאביס, קיים קשרים שוליים ומצבו הדרדר עד לביצוע העבירה. הנאשם טופל בקבוצה לעצורי בית בשירות המבחן, ובהמשך במרכז חוסן, ואולם אף לאחר שנה של טיפול, גורמי הטיפול סבורים שהוא מתקשה בקיום שיח רגשי, חשיפה משמעותית ובחינה ביקורתית של בחירותיו והתנהלותו באופן שיקדם תהליך של שיקום משמעותי. הנאשם משקיע כיום כוחותיו בשיקום חייו, עובד ואף מתקדם במקום עבודתו, מסדיר את חובותיו הכספיים, שב להתגורר בקרבת בני משפחתו המהווים לו מקור לתמיכה, אינו צורך סמים ומגיע באופן עקבי לטיפול במרכז חוסן.

יישום המבחנים שנקבעו בפסיקה כמפורט לעיל, לנסיבות המקרה דנן, מוביל למסקנה שלא ניתן לקבוע שהנאשם השתקם. עם זאת, לאור העובדה שהנאשם טופל במשך תקופה ארוכה בבית חוסן, ולאור השינוי ביכולתו של הנאשם לשתף ברגשותיו ובחולשותיו אשר החל להסתמן באופן ראשוני בתסקיר המשלים, השינוי לחיוב באופן נטילת האחריות, כמו גם לאור עדותה של המטפלת בבית חוסן, חוות דעת הפרטית, הסדר החוב עם בעלי הדירה השכורה, התנתקותו מהסביבה הגאוגרפית שבה בוצעה העבירה, חזרתו לחיק משפחתו התומכת וקיום מערכת יחסים זוגית - סבורני כי כל אלה מצביעים על ניסיונו של הנאשם לשוב לדרך הישר, ולפיכך ניתן לקבוע כי יש סיכוי של ממש שישתקם כדרישת סעיף 40ד' בחוק באופן המצדיק חריגה קלה ממתחם העונש ההולם. בהקשר זה יש לתת משקל לשיתוף הפעולה של הנאשם עם גורמי הטיפול במשך תקופה ממושכת, ולצעדים שנקט לשם קידום מצבו. זאת על אף שאין המדובר בשיקום משמעותי ומלא, אשר יצדיק חריגה משמעותית מן המתחם.

גזירת העונש המתאים לנאשם

25. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשם בן 25, גדל בנסיבות חיים מורכבות, בגיל צעיר איבד את אביו בנסיבות טרגיות והתמודד עם מצוקה כלכלית קשה והיעדר דמות הורית יציבה. הנאשם פיתח עצמאות בגיל צעיר ונמנע מבקשת עזרה או חשיפת קשייו מול אחרים, החל לצרוך סמים באופן אינטנסיבי ויש להניח שהדפוסים

שאימץ לצד צריכתו סמים וריחוק ממקורות תמיכה היוו השפעה על בחירתו לביצוע העבירה. מובן שעונש מאסר ממושך יקשה על הנאשם בהיותו מאסר ראשון ולנוכח מצבו הכלכלי המורכב ומהלכיו להחזר חובותיו וכן יקשה על בני משפחתו בשל הריחוק ממנו. עונש מאסר לתקופה ממושכת עלולים לפגוע בעתידו האישי והתעסקותיו. הנאשם הודה ונטל אחריות לביצוע העבירה, אף שבפני שירות המבחן התקשה לחשוף את הרקע המלא לביצוע העבירה ועד לאחרונה התקשה ליטול אחריות מלאה למעשים. הנאשם שולב לבקשתו בטיפול בתחום ההתמכרויות, הגיע למפגשים באופן עקבי ושיתף פעולה בהתאם ליכולותיו, הגם שהתקשה בגילוי רגשותיו. לנאשם אין עבר פלילי.

כמו כן נתתי דעתי לתקופה בת למעלה מחודש ימים שבה שהה הנאשם במעצר ולתקופה הממושכת בה שהה במעצר בפיקוח אלקטרוני, ולאחר מכן בתנאים מגבילים.

26. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לקשייו של הנאשם להפיק תועלת ממשית מהטיפול בכל בקשור בהגמשת עמדותיו והכרה בדפוסים שהביאו אותו למעורבות בעבירה באופן שיפחית את הסיכון להישנות ביצוע עבירות נוספות בעתיד.

27. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש נמוך במעט מהרף התחתון של מתחם העונש, לצד מאסר על תנאי. כמו כן, יש לגזור על הנאשם קנס כספי, בהתאם לעתירתם המשותפת של הצדדים.

סוף דבר

28. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

- א. **18 חודשי מאסר בפועל** בניכוי ימי מעצרו מיום 19.2.19 עד 28.3.19.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר כל עבירת סמים מסוג פשע.
- ג. קנס כספי בסך של 15,000 ₪ או 150 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.1.21 אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי. ככל שקיימת הפקדה בהליך המ"ת, ישולם הקנס מתוך ההפקדה. ככל שתיוותר יתרת הפקדה לאחר פירעון הקנס, ולאחר קבלת הודעה על התייצבות הנאשם למאסר, תושב היתרה למפקיד, בכפוף לכל הוראה חוקית.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדירים ביום 3.1.21 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787336, 08-9787377.

התנאים המגבילים, לרבות צו עיכוב יציאה מהארץ, יוותרו על כנם.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, ט' חשוון תשפ"א, 27 אוקטובר 2020, בנוכחות הצדדים.